

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ОКРЕМИХ РЕГІОНІВ

Пілюшенкова Ю.А., магістр

Миколаївський національний аграрний університет

Глобалізація економічного розвитку є однією з головних ознак сучасної цивілізації. Вона охоплює практично всі фактори та умови виробництва. Глобалізація виявляється у розширенні проникнення компаній в економіку зарубіжних країн за допомогою експорту, а в широкому значенні - за допомогою іноземних інвестицій у відкриття заводів з виробництва комплектувальних, у заснування виробничих підприємств або дочірніх фірм зі збуту продукції. Таким чином компанії отримують додаткові можливості для збуту, який стримується через недостатні розміри внутрішнього ринку окремої країни.

Світова торгівля це по суті перша та одна з головних форм міжнародних економічних відносин. Друга половина ХХ століття охарактеризувалася суцільною лібералізацією міжнародної торгівлі товарами та послугами під впливом ГАТТ / ВТО. Так, якщо після Другої світової війни середній розмір тарифів у світі складав приблизно 40%, то вже в кінці ХХ століття – 4%. Це в свою чергу сприяло випереджаючим темпам зростання світового зовнішньоторгівельного обороту (ЗТО) порівняно з темпами зростання світового ВВП. Однією з форм прояву процесу глобалізації є стрімке зростання міжнародного фінансового ринку та фінансових операцій.

Суспільна лібералізація фінансової сфери та впровадження сучасних інформаційних технологій сприяли стрімкому зростанню обсягів фінансових трансакцій та фінансового ринку. Сьогодні за обсягами операцій міжнародні фінансово-кредитні та валютні відносини посідають перше місце серед усіх форм міжнародних економічних відносин. Так, щоденний обсяг фінансових трансакцій складає 3–4 трлн доларів.

Сучасна глобалізація має двоїстий характер, який проявляється у виокремленні двох форм її прояву: об'єктивної глобалізації та суб'єктивної

глобалізації. Об'єктивна глобалізація є закономірним процесом формування єдиного світового політичного, економічного, соціального, культурного простору внаслідок поглиблення міжнародного поділу праці, посилення взаємодії та співробітництва між країнами. Суб'єктивна глобалізація полягає у асиметричному розвитку світової економіки внаслідок організованого та реалізованого міжнародними організаціями, ТНК, розвиненими країнами одностороннього привласнення результатів міжнародного поділу праці.

Особливо слід наголосити на конфліктному характері, якого набуває глобалізація останнім часом. Один із конфліктів, який все більше загострюється є конфлікт з приводу розподілу її плодів. Зростаючий добробут та інтеграція окремих країн можуть навіть збільшити політичну нестабільність, оскільки ведуть до значної економічної залежності інших країн, що породжує відчуття небезпеки. Сили, які найчастіше асоціюють із глобалізацією, в короткостроковій перспективі загрожують стабільності певних країн, збільшують соціальну та економічну напругу. Глобалізація прискорює поширення економічних та фінансових криз, яким багато країн світу просто не можуть протидіяти. Певні регіони світу взагалі неспроможні конкурувати в глобальній економіці. До негативних наслідків можна віднести посилення етнічних конфліктів.

Список використаних джерел

1. Бестужева С. В. Глобалізація та світова фінансова криза: прогнозована реальність / С. В. Бестужева // Економічний простір : збірник наукових праць. – № 22/1. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2019. – С. 78–85.
2. Інтриллігейтор М. Глобализация мировой экономики: выгоды и издержки / М. Интелигейтор // Мир перемен. 2014. – № 1. – С.129.
3. Кальченко Т. В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія / Т. В.Кальченко. – К.:КНЕУ, 2016. – 248 с.

Науковий керівник: Табацкова Г.В., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств